

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทองทั้ง 8 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอ่างทอง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอวิเศษชัยชาญ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอโพธิ์ทอง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอแสวงหา ห้องสมุดประชาชนอำเภอป่าโมก ห้องสมุดประชาชนอำเภอสามโก้ ห้องสมุดประชาชนอำเภอไชโย และห้องสมุดประชาชนอำเภอแสวงหา จำนวน 4,355 คน (ข้อมูลในเดือนกรกฎาคม 2548)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยวิธีการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรทาโรว์ ยามาเน่ (ยูทพงษ์, 2543: 79) ด้วยค่าความเชื่อมั่น 95 % จากประชากรจำนวน 4,355 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 366 คน (ตารางที่ 1) จากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ห้องสมุดประชาชน	จำนวนประชากร (คน)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	จังหวัดอ่างทอง	970	82
2	“เฉลิมราชกุมารี” อ.วิเศษชัยชาญ	800	67
3	“เฉลิมราชกุมารี” อ.โพธิ์ทอง	700	59
4	“เฉลิมราชกุมารี” อ.แสวงหา	335	28
5	อ.ป่าโมก	470	40
6	อ.ไชโย	420	35
7	อ.สามโก้	345	29
8	อ.แสวงหา	315	26
รวม		4,355	366

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (ยูทช, ม.ป.ป.: 108) โดยสุ่มตามขนาดกลุ่มตัวอย่างของห้องสมุดประชาชนทั้ง 8 แห่งในจังหวัดอ่างทอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด และห้องสมุดประชาชนที่เข้าใช้บริการ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทองในด้านสภาพทั่วไปด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศน และอินเทอร์เน็ต และในด้านบุคลากร มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของ
ผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นที่ศึกษา ความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหา (Item Objective Congruence Index) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ค่า IOC โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน 3 ระดับ คือ สอดคล้อง (1) ไม่แน่ใจ (0) ไม่สอดคล้อง (-1) ข้อที่ไม่เหมาะสมจะปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจและแก้ไขปรับปรุงเสร็จแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอ่างทอง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการศูนย์บริการ

การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทุกอำเภอ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะ
ออกเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนทุกแห่งในจังหวัดอ่างทอง แห่งละ
2 สัปดาห์ โดยใช้วิธีการเข้าถึงตัวผู้ใช้บริการ แนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล
วิธีการตอบแบบสอบถามให้ผู้ใช้บริการเข้าใจและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามซึ่งจะทำ
ให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว จึงได้นำแบบสอบถามมา
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์
ข้อมูล โดยหาความถี่และหาร้อยละของแต่ละรายการ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดน้ำหนักความคาดหวัง
เป็น 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

มากที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น	5	คะแนน
มาก	“	4	“
ปานกลาง	“	3	“
น้อย	“	2	“
น้อยที่สุด	“	1	“

บุญชม (2535) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลค่าเฉลี่ยโดย
ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลความว่า	คาดหวังมากที่สุด
“	3.51 – 4.50	“	คาดหวังมาก
“	2.51 – 3.50	“	คาดหวังปานกลาง
“	1.51 – 2.50	“	คาดหวังน้อย
“	1.00 – 1.50	“	คาดหวังน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง ตามตัวแปรสถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด แสดงผลวิเคราะห์ด้วยค่า t-test

4. แบบสอบถามตอนที่ 3 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง ในด้านสภาพทั่วไป ด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศนและอินเทอร์เน็ต และด้านบุคลากร แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. สถิติทดสอบความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกแตกต่างกัน ใช้ t-test